

ZAZAİSTAN

ZAZAİSTAN YË ZAZAİSTANIJANO!
ZAZAİSTAN YË ZAZAİSTANIYAN E!
ZAZAİSTAN ZAZAİSTANLILARINDIR!
ZAZAİSTAN I ZAZAİSTANTSİNERUNN E!

Raya Zazaistanı'nın yayın organıdır, Nisan 1991, sayı 2

ZAZAİSTAN BOŞALİYOR!

Evet, Zazaistan boşalıyor. Gün geçmiyor ki, yoksul bir Zaza ailesi yatağını yorganını otobüstün ya da kara trenin başajına özenle yerleştirip memleketi terketmesin. Bugün Zazaistan'ı dolaştığımızda, artık birçok köylü yaşlı ninelerle dedelerin beklemekte olduklarını görünce içi sızlıyor insanın. Zazaistan topyekun taşınmış sanki. Adana, Tarsus, Mersin, İzmir, İstanbul gibi kentlerde artık Zaza mahalleleri oluşmuş durumda ve bu mahalleler günden güne büyümekte. Almanya'nın, Hollanda'nın, İsviçre'nin kimi kentlerinin kimi semt ve ilçelerinde Almanca'dan çok Zazaca konuşan insanlarla karşılaşmaktasınız. Bu acı gerçekle karşılaştığımızda içiniz burkuluyor, ve kendi kendinize sormadan edemiyorsunuz: Niye? Niye hal-kımız Dersim'ini, Hese-

ran'ını, Çepakçur'unu bırakıp gurbet elleri mekan eyliyor. Zazaistan ne olacak? Atalarımızın yüzyıllarca üzerinde eğleşip, uğruna kan döktüğü güzel memleketimiz kimlere kalacak? Sorular çok, soruların getirdiği dertler daha da çok.

Bugünkü boşalma, sırf bu yaşanan günlere özgü bir boşalma değil kuşkusuz. Bunun kökleri ta yüzyılımızın başlarına dek uzanıyor. Halkımızın merkezi otoriteye boyun eğmeyişi, zaman zaman devlet tarafından göçe zorlanmasına yolaçmıştır. Bu zorunlu yerleştirim uygulamaları Cumhuriyet'ten sonra daha bir hızlanmış, halkımız Batı Anadolu kentlerinde, köylerinde, kendi memleketinden, dilinden, kültüründen uzak yıllarca ıstırap çekmiştir.

Bu zorunlu göçlerin yanı sıra 60'lı yıllardan bu yana bir de ekonomik nedenlerden ötürü yapılan göçlere rastlıyoruz. Bu göçler, Türkiye metropollerine ve Batı Avrupa'ya doğru günümüze dek hızını yitirmeksizin sürer gelir. Ama biz ekonomik nedenlerle yapılan bu göçleri de TC'nin Zazaistan'ı boşaltma politikası içinde değerlendiriyoruz. İş sahalarından, iş imkanlarından yoksun bırakılan Zazaistan halkı, ağaların, tefecilerin, patronların elinde inim inim inlemektense ekmeğini başka diyarlarda aramay, yeğlemektedir.

Bu son on yıl içinde de bu göçlere yeni bir göç dalgası eklenir. Biz bu göçlerin temel nedenini politik bunalım olarak değerlendiriyoruz. Türkiye, Kürdistan ve Zazaistan politik olaylarla

çalkalanmaktadır. Son otuz yılda Zazaistanda amaçlı olarak yaratılan bir kimlik bunalımından ötürü Zaza halkı politik tavır koymakta güçlüklerle karşılaşmakta, ve kendisini, arada ezilen bir halk grubu olarak görmektedir... Kuzey Zazaistan'da Zaza halkı Alevi olduğu için akıl almaz sahte-karlıklarla sürekli rahatsız edilerek kapah bir usupla göçe zorlanmaktadır. Tüm Alevi Zaza köyleri doğru dürüst bir cem yerinden yoksunken, hemen hemen her köye camiler yapılarak bu köylere imamlar tayin edilmekte, böylece köylüler provakasyona getirilerek Zazaistan'da bir Alevi Zaza - Sünni Zaza gibi yapma bir çelişki yaratılarak bu çelişkinin köruklenmesine çalışılmaktadır. Tüm bunları gören ve yaşayan köylüler, çareyi, köylerini yaşlılara bırakıp memleketi terketmekte bulmaktadırlar. Güney Zazaistan'da ise durum daha farklı. Güney Zazaistan'da, Kürdistan'a sınırlı olan kesimlerde halkımız iki yönlü bir baskıyla karşı karşıyadır. Bir yanda PKK bu sınırlı bölgelerinde örgütlenmek ister, Zaza gençlerini zorla silah altına almaya çalışırken, öte yandan TC, koruculuk sistemiyle gençlerimizi PKK'ye karşı kullanma için her türlü çirkefligi yapmaktadır. Evet, Zaza halkı Kürdistan mücade-

lesine sempatiyle bakıyor, ama Kürdistan mücadelesini kendi mücadelesi olarak da görmüyor. Ama öte yandan Kürt halkına karşı TC'nin uşaklığını yapmayı ise aklının ucundan bile geçirmiyor. Böylece günden güne büyüyen bunalım, gençlerimizi hallaç pamuğu gibi sağa sola savurup duruyor.

Bizce halkımızın en büyük sorunu örgütsüzlükten kaynaklanmaktadır. Kendi örgütlerinden yoksun olunca, doğal olarak bir politik önderlikten de yoksun bir durumda iki taraf arasında ezilmektedir. Ama artık yeter diyor ve gurbet ellerde ömür tüketen Zazaistan emekçilerine sesleniyoruz: İlk fırsatta memleketi dönün! Dağıyla taşıyla, ovasıyla yaylasıyla, köyüyle kentiyile Zazaistan'ın dört yanını şenlendirin! Köylerimizin meydanlarında yine oyunlarımız oynansın, halaylarımız çekilsin; gençlerimiz, genç kızlarımız yine salıncaklarda türküler söyleyip sallansın. Zazaistan'a dönün!.. Bugün, ülkemizin bağımsızlığı ve demokratikleştirilmesi yolunda halkımızın mücadelesini omuzlamış örgütümüz RZ vardır. TC'nin askeri, jandarması, polisi ve memurunun zulmüne; ağaların çağdışı baskılarına; patronların gözü doymaz sömürü iştahlarına karşı Raya Zazaistani - Kur-

tuluş Müfrezelerinde örgütlenin! Kurtuluş müfrezelerimiz, halkımızın kurtuluşunun temel güvenceleridir; onlara güvenin, onlarda birleşin ve onlara destek verin!

Yaşasın Raya Zazaistani!
Yaşasın
Kurtuluş Müfrezelerimiz!
Yaşasın Zazaistan!

ZAZAİSTANLILAR!

**Sömürgecilerin
Zazaistan'da
ısrarla ve inatla
örmeye çalıştıkları
köhne
alevilik-sünnilik
duvarını
güçlü iradenizle
yıkın,
yerle bir edin!
Ele ele,
omuz omuza,
gönül gönüle
vererek
Zazaistan'da
ulusal bağımsızlık
ve demokratik
halk devrimi
mücadelesini
yüksettin!**

Kürt Ulusal Mücadelesi ve Kişiliksiz Politik Önderlikler

Geçen yıl ağustos ayında Saddam'ın Kuveyt'i işgaliyle bölgemizde büyük bir kriz ve bu krizle birlikte bir savaş havası esmeye başlar başlamaz Celal Talabani Washington'a uçmuş, Kürt halkının ve Kürdistan'ın olanaklarını Washington'un hizmetine sunmaya hazır olduklarını ABD yönetimine bildirmişti. Bu hizmete karşılık da, kriz sonrasında ABD, Kürdistan mücadelesini destekleyecekti... Ondan sonra Kürt liderleri batılı emperyalist ülke başkentlerinde gizli-açık birçok görüşme yaptılar. Böylece bu ilişkiler, Saddam'ın büyük yenilgisine dek sürdü.

Talabani Washington'a ilk uçtuğunda, liderin bu tutumunu, akıllıca atılmış diplomatik bir adım olarak değerlendirenler oldu. Ama biz, "Kürt liderler, Kürt tarihinde sürekli tekrarlanan büyük bir hatayı yine işlemektedirler, bunun da sonucu ötekiler gibi acı ve yenilgiyle bitecek." dedik. Ve nitekim öyle de oldu.

Kürtler nüfus itibariyle bölgenin en büyük halklarından biridirler. Bu son zamanlarda Kürt kaynakları Kürtlerin nüfusunu 30 milyon olarak yazmaktadırlar. Kuşkusuz bu rakam oldukça abartmalı. Ama gerçek nüfusu bu rakamın yarısı kadar kabul etsek bile, bu, Kürtlerin bölgede nüfus itibariyle önemli bir yerlerinin bulunduğunu kabul etmemiz için yeterli bir gerçekliktir. Ama gel gelelim ki, bu halk bağımsız değil; bu halkın kendine ait bir devleti yok; ve de en kötüsü, bu halk, dünya kamuoyunun gözünde acınacak bir halktır. Niye?

Kürtlerde XVI. yüzyıldan bu yana yinelenen büyük bir hata avıdır. Bizce Kürtlerin bugünkü durumunun nedenlerini bu hatada aramak gerekir.

Dün feodal Kürt beyleri, bölgenin güçlü devletlerine sırtlarını verip birbirlerini yeme ve bölgenin diğer halklarını ezme yarışı içindeydiler. Böylece Kürt halkının gücü paramparça edile-

rek yüzyıllarca İran'ın ve Osmanlı Devleti'nin hizmetine sunuldu. Daha sonraları ulusal bilinçlenmeyle birlikte yavaş yavaş gündeme gelen ulusal nitelikli örgütlenmelerde, örgütlerin önder kadroları feodal beylerin o kahrolasica miraslarını devralarak günümüz terminolojisine uyarlayıp sözde Kürdistan mücadelesini verdiler. Kürtlerin dışında herkes bu kişiliksiz politikanın farkındaydı, ve gereksinme duyduğunda Kürtleri rahatlıkla kullanabiliyordu.

Çok uzaklara gitmemiz gerekmiyor. Mahabat Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve yıkılışı, Barzani'nin 1975 yenilgisi ve İran-İrak savaşı sonrasında Irak Kürdistanında yaşanan büyük katliam irdelendiğinde bu kişiliksiz politikayı ve bu politikanın Kürt halkına kaybettirdiklerini kolayca görmek olası.

İste körfez krizinde de aynı hata işlendi. Kürt liderlere göre ABD güçlüydü ve Kürt-

lerin ve Kürsistan'ın olanakları ABD emperyalizmi ne peşkeş çekilirse, ABD, Kürtler için bir Kürdistan kuracaktı. Kürtler ABD'ye ne gibi hizmetler sunabildiler, bilmiyoruz. Zaten önemli olan da şunu yapıp yapamadıkları değil, uygulamaları politükadır.

ABD Saddam'ı hezimete uğratarıp kolunu kanadını kırınca, Kürt liderler sevinçle ellerini oğuşturdular. Artık savaş bittiğine göre, ABD'nin desteğinde Kurdistan'ı kurabilirlerdi. Talabani Suriye'den Irak Kürdistanına tantanalı bir geçiş yaptı, orada bir cumhurbaşkanı gibi karşılandı, vs...

Kürtler ABD'ye öylesine bel bağlamışlardı ki, yıllardır sürdürdükleri gerilla savaşımdan bile vazgeçerek cephe savaşına geçiş yapıp büyük bir taktiksel hata işlediler. Çünkü cephe savaşı ile gerilla savaşının koşulları kesinlikle birbirlerinden farklıdır, ve Kürdistan'ın hiçbir yerinde halen bir cephe savaşının koşulları mevcut değildir. Kürt liderlerin bu gerçeği bilmediklerini sanmıyoruz. Ama onlara göre artık sırtlarını sağlam yere dayamışlardı ve bu nedenle de gerillalar düze indirilip düzenli ordu şeklinde örgütlendirilebilirdi.

Ve sonuç ortada. Bu satırların yazıldığı sırada halen büyük katliam başlamış değil, ama bugün yarın yüzyılımızın en büyük katliamlarından birinin yaşanacağından kimsenin kuşkusu olmasın. Şu anda Kürt gerillaların gücü hemen hemen tamamen kırılmış, gerillasıyla sivilıyla bütün Kürtler can derdine düşmüşlerdir.

Peki bu acı sonucun sorumluluğu kime ait? Birileri bu halkın başına gelen felaketlerin hesabını vermeli. Ama kim, ya da kimler? Saddam karşı taraf olduğuna göre onu hesaba katmayalım. Geriye ABD emperyalizmi ile Kürt politik önderlikleri kalıyor... Bize göre bu sonucun baş sorumlusu, kendi emperyalist emelleri için yoksul ülkeleri satın alan, ezilen halkların ulusal bağımsızlık istemlerini istismar ederek onları kullanan ve sonra da yüzüstü bırakan ABD emperyalizmidir. Ama tüm sorumluluğu ABD emperyalizmine yükleyip aptestini alan bir sofı gibi gönül rahatlığıyla kenara çekilmek de olmaz. Bizde bir söz vardır; derler ki, eğer sen kendini satlığa çıkarırsan, seni alıp satan birileri mutlaka bulunur. Kürtler kendilerini alınıp satılabilen birer meta olarak görmüyorlar kuşkusuz. Ama gel gelelim ki, yüzyıllarca Kürtleri meta olarak göre-

birileri var. Bu kişiler dün aşiretleri yönetiyorlardı, bugün de örgütleri... İşte Kürtler, Saddam'ı ve ABD'yi suçlarken bu gerici önderlikleri sorumluluk alanının dışında tutma gafletinde bulunmamalıdır. Yirminci yüzyılda Ortaçağ kafasıyla devrim yapılamaz. Bunu herkes böylece bilmeli ve örgütlenmesini ona göre yapmalıdır. Hele Kürt ulusu gibi, ülkesi paramparça edilmiş, ulusal onuru defalarca ayaklar altında çiğnenmiş acılı bir halkın ulusal mücadelesi sözkonusu olduğunda, örgütlenme sorununa daha titizlikle bakmak gerekiyor. Aksi taktirde felaketler hep birbirlerini izleyecek, ve herkes "Vah zavallı Kürtler!" diyerek üzüntüsünü dile getirip kahvesini yudumlayacak.

ZAZAİSTANLILAR,

**bağımsız,
demokratik
bir
Zazaistan
için**

İLERİ!

Raya Zazaistani, Özgürlüğümüzün Müjdecisidir

Zaza halkı denince, ilk anda akla baskı, katliam ve sürgünler gelir. Bu da halkımızın sömürgeci ve barbarlara karşı sürekli bir mücadele içinde olduğunu gösteriyor. Bunu iyi kavramak gerekiyor. Bu gerçeği inkâr edebilmek için ya kör olmak, ya da sömürgeci ve yayılmacı politikalara hizmet ediyor olmak gerekir. Ulusal realiteyi inkâr etmek, ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını inkâr etmekle aynı anlamdadır. Baskı altındaki ulusların varlığı, ezenler tarafından yüzyıllarca inkâr edildi. Ama ezilen ulusların bu sah-tekârlığı anlamaları güç olmadı. Çünkü ortada bir toprak işgali ve asimilasyon uygulaması vardı. Bu gerçeklikler de ezilen halkların uyanması için yeterli faktörlerdi.

Zazaların uyanışı ve ulusal mücadelelerini çağdaş bir anlayışla gündeme getirmeleri de böyle oldu. Fakat Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci örgütlerin bu yükselen ulusal mücadelemiz

karşısında takındıkları olumsuz tavır anlamakta gerçektan güçlük çekiyoruz... Kürt hareketleri, Zaza kimliğini tanımazlıktan gelecek bölgedeki ulusal sorunu burjuva demokratik bir yaklaşımın da gerisinde bir tavırla çözmeye çalışmaktadırlar. Her ne kadar yukarıda bunların olumsuz tavırlarının nedenini anlamakta güçlük çekiyoruz dedikse de, aslında konu biraz irdelenince bu nedeni bulmak pek de güç olmuyor. Kürt hareketlerinin davranışlarına yön veren de sömürgeci ve yayılmacı bir politikadır. Onlar, Zaza ulusal mücadelesinin yükselmesiyle şimdiye kadar kendilerinin sayageldikleri toprakların bir bölümünün kendi kontrollerinden çıkacağı endişesi içindedirler. Adına ne denirse densin, kimsenin inkâr edemeyeceği yalın gerçek budur. Kendi özgürlük mücadelesini yürüten bir halkın, başka bir halkın özgürlük mücadelesine karşı böylesine olumsuz tavır koymasının başka bir açıklaması olamaz. Kürt devrim-

cileri, eğer hala devrimci olduklarını iddia ediyorsa, bu tavırlarından vazgeçerek, Zaza ulusal davasını omuzlamış güçlerle dayanışma içinde olmalıydılar.

Türk politik hareketlerinin davamız karşısındaki tutumu daha da ilginçtir. Genelinde faydacı bir yaklaşım sözkonusudur. Uzun süre sessiz kalma geleneğini devam ettirme gibi nihilist bir anlayışla konuşma yeteneklerini yitirmiş gibidirlere. Türk hareketlerinin yirmi yıl önce Kürt ulusal mücadelesi karşısındaki tutumu da aynıydı. Daha sonraki süreç içinde Kürt ulusunun varlığını kabul etmelerinden, onların yanlış ve doğruyu kavrayarak tavır geliştirdikleri sonucu çıkarılamaz. Tam tersine, Kürt ulusal mücadelesinin hızla boyutlanması karşısında objektif gerçekliği kabul etmek zorunda kaldılar. Yani Türk devrimcileri, bölgedeki ulusal mücadeleleri hep arkadan izlediler ve izlemeye devam ediyorlar. Bir kısım yorgun sosyalistler de

"Bu yarının sorunudur." deyip işin içinden sıyrılmaya çalışıyorlar. Oysa asıl gerçek budur bizce: Türk hareketleri havayı yoklayıp ona göre yelken açmayı yeğlemektedirler. Oysa Türkiye'de işçi sınıfının özgürlüğü mücadelesine soyunanlar, Zaza ulusunun özgürlük ve bağımsızlık uğruna yürüttüğü mücadeleyle dayanışma içinde olmalıdırlar. Dünyanın dört yanındaki gelişmeler, bu bilimsel dünya görüşünün doğruluğunu tartışma götürmez bir şekilde kanıtlamaktadır. Çözüm bekleyen sorunlara sekter ve faydacı bir yaklaşımla yaklaşip çözüm yolunun önünü tıkamak, kısa vadeli mücadele anlayışına kapılanları belli bir dönem rahatlasa da, bu tavrın mücadele önünde doğuracağı onarılması güç olguları görmek pek zor olmasa gerek.

Zaza davasını gündem dışı tutmak çözüm değildir. Parlayan bu özgürlük ateşi ne kadar küllenmek istenirse istensin, bu işi yapmak isteyenlerin onun parlaklığı karşısında yenik düşeceklerdir. Halkımızın bu haklı davası, bugün daha örgütlü ve planlı bir şekilde öncü gücümüz RAYA ZAZAİSTANİ'nin kurulmasıyla daha önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Sömürde ve sömürgecilikte çıkarı olmayan

tüm Zaza ve Zazaistanlılar, gücünüz ve teteneğiniz oranında Raya Zazaistani'yi destekleyin! Ozanlarımız sazı ve sözüyle, aydınlarımız güçlü kalemleriyle, ressamlarımız sihirli fırçalarıyla mücadeleye katkı sunmalıdırlar.

Biz Raya Zazaistani olarak, başka ülkelerdeki ulusal kurtuluş mücadelelerinden dersler çıkaracak, bu derslerden güç almaya çalışacağız. Ama başka bir ülkenin yapısına denk düşen, fakat bizim halkımızın ve ülkemizin yapısına uymayan hiçbir mücadele biçimini kalıp olarak benimsemeyeceğiz. Ulusal mücadelede tek önderimiz ve silahımız Raya Zazaistani'dir. Örgütümüzün öncülüğünde özgürlük kervanımız yola çıkmış durumdadır. Bu kervanı durdurmayı hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

Tüm Zazalar ve Zazaistanlılar, görev başına! Zazaistan'ın dört bir yanında mücadeleyi yükseltelim. Ulusal mücadelelerin toplumların gündeminde bulunduğu günümüzde kendi ulusal sorunumuz karşısında sessiz kalmayalım. Bizi ilgilendiren her alanda gücümüzü göstererek geri dönülmez davamızın haklılığını madde bir güce dönüştürelim. Hiçbir şey özgürlük ve bağımsızlıktan daha değerli

olamaz. Yasasın mücadelemiz! Yaşasın mücadele örgütümüz Raya Zazaistani!

Rüsselheim'- de Halk Gecesi

3 Mart'ta Frankfurt çevresinde okuyan Zaza üniversite gençliği tarafından Rüsselheim'de bir halk gecesi düzenlendi. Genelde memleketimiz, özelde Dersim'deki devlet terörüne dikkati çekmek, Tunceli İnsan Hakları Derneği Başkanı Ali Özer ve TKP/ML davasından yıllardır hapis yatan Aydın Hambayat'la dayanışmada bulunmak amacıyla düzenlenen geceye çeşitli milliyetlerden 500 kadar izleyici katıldı. Gece Düzenleme Komitesi'nden bir temsilcinin yaptığı açış konuşmasından sonra sahneye gelen Heyder, Zazaca "Sıma xêr amê" diyerek başladığı konuşmasını Dersim yöresinden derlediği fıkraya ve öykülerle sürdürdü. Gerek Heyder'in temiz bir Zazaca'yla yaptığı konuşmasında, gerekse izleyicil

erin zaman zaman dikkatle izleyip zaman zaman coşkuyla alkışlamalarında, TC'nin yıllardır halkımız

İlga!

üzerinde uyguladığı asimilasyon politikasında karşı yiğit ve kararlı bir başkaldırı vardı. Heyder'den sonra sahneye gelen tanınmış Zaza ozanı Serdar, okuduğu türkülerle salonu coşturdu. Daha sonra Grup Sentez ve Grup Dersim Rüzgarı, modern çalgı aletleri ve özgün müzikleriyle geceye çok renkli, farklı bir hava kattılar.

Gecenin ikinci bölümünde Alman eğitimci ve yazar Oda Ferber, "Die Herrenlosen" (Sahipsizler) adlı kitabından bölümler okudu, ve kitabın konusu olan Tunceli'nin bir köyünden kendisinin çekmiş olduğu dıaları gösterdi.

Gecenin üçüncü bölümüne, geceye gönderilen mesajların okunmasıyla başlandı. Daha sonra tanınmış genç Zaza ozanı Yılmaz Çelik'in okuduğu "Vore voreno kilê hürdi hürdi" türküsüyle salon yeniden coştı. Tüm izleyicilerin de eşlik ettikleri bu türkütün okunmasından sonra gece sona erdi.

Bundan çok yıllar önce Cevat Fehmi Başkut'un Buzlar Çözülmeden adlı oyununu okumuş ve çok etkilenmiştim... Anımsadığım kadarıyla, olay karlı dağların arkasında küçük bir ilçede geçiyordu. Yasaların, tüzüklerin, kararnamelelerin egemen olduğu ilçede sorunlar arap saçına dönmüştü. Fıncısı, kasabı, ağası, tefecisi, haydudu el ele vermiş halkı habire soyup duruyorlardı. Kış bastırmuş, ilçenin çevre il ve ilçelerle olan tüm bağları kesilmişti. İşte tam bu demde akıl hastanesinden iki deli kaçır. Kaçış, delileri bu ilçeye getirir. Tam o sırada ilçede yeni kaymakam beklenmektedir. Bu nedenle, ilçe ileri gelenleri bu yeni gelenlerden birini ilçenin yeni kaymakamı sanarak ona karşı gerekli saygıyı gösterirler. Yeni "kaymakam" da durumu kavramakta gecikmez ve hemen kolları sıvayıp kaymakamlığa başlar. İlk elde kaymakamlıkta bulunan ne kadar yazılı evrak, dosya, yasa kitabı varsa hepsini dolaplardan boşaltıp yakar. Böylece sorunları çözmeye koyulur. Fakat hangi sorunun

çözümü için elini atsa, ilçe eşrafı ve bürokrasisi karşısına dikilip kanunlardan sözederler. Çünkü kaymakamın yapmak istedikleri ve yaptıkları gerçekten yazılı kanunların maddeleriyle çelişmektedir. Ama kaymakam çalışmalarını kanun maddeleriyle sınırlamaz, tam tersine onun çalışmalarını önünde engel teşkil eden her kanun maddesine "İLGA!" deyip onun yerine kendi kanununu kor. Böylece ilçede eskiye ait her şey ilga edilerek kaymakamın koyduğu kurullarla ilçe yönetilmeye başlanır. Kısa bir süre içinde, kaymakam, halkın sırtından geçinen kim varsa hepsini hizaya getirip ilçede tamamen halkın çıkarlarını korumaya yönelik bir yönetimin işlerlik kazanmasını sağlar.

Kitabı yeniden bulup okuma olanağı bulamadım. Fakat anlatımda ufak tefek yanlışlıklar olsa da özülle oyunun örgüsü bu tema üzerine kurulmuştu. İşte biz örgüt olarak ortaya çıkarken sözkonusu kitapla bizim çıkışımız ve sonrası arasında bir benzerliğin bulun ..

duğunu gördüm. Zazaistan, dağların arkasındaki ilçeydi. Halkı sömüren fırıncı, kasap, ağa, tefeci ve haydutlar da bugün Zazaistan insanını koyu bir ulusal baskı ve sömürgecilik ağı içinde tutan toplumsal tabakalar, sömürgeci ve emperyalist güçler ve bunların Zazaistan'daki işbirlikçileriydi. Şehir eşrafı ve bürokrasisi yerine de bugün Türkiye ve Kürdistan'da devrimci mücadeleyi omuzlamış olan politik örgütleri koyunca, eh bize de artık deli kaymakamı rolü düşüyor.

Biz, örgüt olarak, kitap sayfaları arasından ayıklanarak çıkarılmış devrim reçetelerinin tümüne "İlga!" diyoruz. Bu nedenle bizim devrim stratejimizi ve taktiklerimizi eleştirmek isteyen arkadaşlar bu tür reçetelerle karşımıza çıkmasınlar. Biz devrim reçetemizi Zazaistan gerçekliğinin analizinden çıkarıyor ve bu reçeteyi mücadelemizde rehber kabul ediyoruz. Bu yüzden bizi eleştirmek isteyen arkadaşlar lütfen eleştirilerini Zazaistan gerçekliği üzerine oturtsunlar. Aksi takdirde kendilerini ciddiye almayacağımızı söylersek, bu tavrımızı kabalık olarak yorumlamasınlar.

Biz, Zazaistan devriminin odağına herhangi bir kav-

ramı ya da dünya devrim tarihine gerçekten değerli katkıları olmuş herhangi bir lideri oturtmuyoruz. Biz, tarihteki deneyimlerden yararlanır ama hiçbir ülkeyi, lideri ya da kavramı kendimize baş tacı etmeyiz. Bize göre asıl olan Zazaistan'dır, o halde devrimde tek klavuzumuz da Zazaistan gerçekliğidir. Onun için diyoruz ki, ödünç paragraf, cümle ve sözcüklerle karşımıza çıkmayın, çünkü biz Zazaistan devrimi sözkonusu olduğunda, devrimimize karşı konulmaları durumunda, bünyemize uymayan her önermeyi ilga ediyor, kendi teorimizi kendimiz yapıyoruz. Bizim devrimimizin mayası Zazaistan'dır; o halde Zazaistan'dan yola çıkarak bizi bulmaya çalışın ve eleştirilerinizi de bu çerçevede yapın.

Biz, mücadelede belirli bir yöntemle sapsanıp kalmayacağıız. Bölge koşullarına ve o an içinde bulunulan zaman dildimindeki çok yönlü faktörlere göre mücadele biçimleri geliştireceğiz. Gün gelecek, Zazaistan meydanları bağımsızlık ve demokrasi özlemiyle coşan Zazaistanlı yurtseverlerle dolup taşarken, bir de bakacaksınız Zazaistan dağları silah sesleriyle çınlıyor. Mücadele biçimini belirlemede ve taktiklerde tabu tanımayacağız. Bütün izimlerden bir şeyler alacak ama hiçbir

izmi kendimize bayrak yapmayacağız. Biz, bize yapılacak bu türden yakıştırmaların tümüne şimdiden "İlga!" diyoruz. Biz sorunlara Zazaistancılar olarak bakacak, ve onları Zazaistancılar olarak çözümleneceğiz.

Peki biz devrimci değil miyiz? Elbette ki devrimciyiz. Hem biz devrimcilik yarısında tabakta kimseye küll bırakmayan birçok örgütten daha devrimciyiz. Ama şu var ki, devrimciliğin tanımında farklı görüşlere sahibiz. Biz devrimciliğimizde ölçüt olarak bir takım kavram ve liderlerin ilkelerine uygunluğu aramıyoruz. Bizim ölçüttümüz kendi gerçekliğimizdir. Zazaistan'ın sosyo-ekonomik yapısının ve sorunlarının tahlilindeki başarı ve başarısızlıklarımız; ve yükselttiğimiz mücadelenin bu tahlile uygunluğu ya da uygunsuzluğu... Raya Zazaistani'nin devrimciliğinde ölçüt bu sonuçlardır işte. Biz devrimciliğimizde şu ya da bu kitabın herhangi bir sayfasından özenle ayıklanmış herhangi bir cümleyle uygunluk aramıyoruz. Bizi eleştirmek isteyen dostlarımız da bu tür "seçme sözler"le karşımıza çıkmasınlar. Çünkü biz bu türden bir değerlendirme biçimine şimdiden "İlga!" diyoruz.

Çifte Standartlılık, Bir Yarı-aydın Hastalığı

Görüş belirtmede çifte standartlı olma, bölgemiz yarı aydınlarının genel karakteridir. Bunlara göre doğru'nun tanımı zamana ve mekana, daha doğrusu kendi siyasal yönelimlerine göre değişiklikler gösterebilir. Gerekliğinde demokrasinin tanımını, ulusun tanımını, vs. çok farklı şekillerde yapabilir ve bunu savunabilirler. Herhangi bir tahlil Kürtler için ayrı, Türkler için ayrı, Zazalar için ayrı yorumlanabilir. İşte genel terminolijide "çifte standartlı olma" diye açıklaması yapılan davranış biçimi budur. Bize göre çifte standartlılık, toplumun yarı-aydın kesiminin zayıflığının, zavallılığının, iki yüzlülüğünün dışarıya yansımaları olarak kendisini gösteren bir tavır koyma biçimidir. Bu, halkı sürekli doğrulardan uzaklaştıran, dolayısıyla toplumda düşünsel bunalıma yol açan korkunç bir hastalıktır.

Geçtiğimiz günlerde Almanya'da bir sohbet toplantısında biraz mürekkep yalamış, biraz da yazarlığı olan yarı-aydın bir Zaza, dinleyicilere aşağı yukarı şunları demiş: "Raya Za -

zaistani'ciler bir ütopya peşinde koşuyorlar. Onların, Zaza ulusu demekle, Zazaistan demekle Kürt ulusal mücadelesini bölmekten başka hiçbir şey yapacakları yok. Zaza ulusu diyorlar. Hani Zaza ulusu? Onların Zaza ulusu dedikleri insanların yarısı Alevi, yarısı Sünni... Birbirini boğazlamak için fırsat kollayan bu insanları bir ulus çatısı altında toplamak mümkün mü?" Yazar efendi konuşmasını bitirince, 17-18 yaşlarında bir Zaza genci ayağa kalkarak şöyle demiş: "Sen ne diyorsun dayı? Dün Alpaslan Türkeş bizi birbirimize karşı kıskırttığı için biz birbirimizle dövüşüyorduk. Fakat o kavgalar geride kaldı artık. Şimdi Alevisiyle, Sünnisiyle hepimiz Zaza ulusçuluğu etrafında kenetleniyoruz."

Fakat bu olaydan sonra dikkat ettik, halkımızın bir kısmının Alevi, bir kısmının Sünni oluşu bazı çevrelerce sistemli olarak işlenmektedir. Böylece Zazaların bütünlüğü bozularak Zazaistan mücadelesi engellenmek istenmektedir.

Zazaların bir kısmının Ale-

vi, bir kısmının da Sünni olduklarını biz yadsırmıyoruz. Hata daha da ötesi, Sünni olan kesimin de bir kısmının Hanefi, bir kısmının da Şafi oldukları da bir gerçektir. Hatta Zazalar arasında ateistler de var. Fakat şu var ki, bu saydıklarımızın tümü Zaza'dır, ve Zaza ulusal mücadelesi içinde tek gövde, tek yumrukturlar.

Kürt ulusunun oluşumuna baktığımızda da aynı şeyi görmüyor muyuz? Çoğunluğu Sünni olmakla beraber Kürtlerin arasında Aleviler yok mu? Biz, Sünni Zazaların bir kısmının Hanefi, bir kısmının da Şafi olduklarını söyledik. Kürtlerde bu mezheplerin yanı sıra öyle sanyoruz ki Maliki ve Hambeli mezheplerinden olanlar da var. Yine Zazalarda olduğu gibi Ateistler de var. Hatta Kürtlerin iddia ettikleri gibi, Kürt olduklarını varsaysak -ki biz bu varsayma kuşkuyla bakıyoruz-, Kürtler arasında Yezidiler de var. Ama gel gelelim ki, bizim çifte standartlı yarı-aydınlarımıza göre böylesine bir çok renklilik Kürt ulusal bütünlüğünü bozmuyor, ama sadece Alevilik-Sünnilik çelişkisi Zaza

ulusçuluğunu olanaksız kı-
lıyor.

Zazaistan devrimine gelin-
ce... Biz Zazaistan devrimi-
ni salt Zazaların mücadelesi-
yle de sınırlamıyoruz. Za-
zaistan'da yaşayan her-
kes Zazaistan'ın ve Zazais-
tan devriminin sahibidir. Biz
Zazaistan'da yaşayan Zazalar,
Türkler, Ermeniler ve Kürtler
el ele, gönül gönüle vererek,
Zazaistan'ı sömürge konumundan
kurtarıp ülkemizde Ulusal De-
mokratik Halk Devrimi'ni ger-
çekleştirireceğiz. Biz bunları
söyleyince yine ters ters bakıp,
"Kürtlerin, Türklerin ve Ermenilerin
sizin mücadelenizde ne işi
var?" diyorlar. Oysa işleri
olmaz olur mu? Bu memleket
bizim kadar onların da. E-
ğer sömürgecilik ağı ülkeyi
alabildiğine yoksullaştırmışsa,
bu yoksulluktan Zazaların yanı
sıra onlar da paylarını alıyorlar.
Fabrikalarda Zaza işçisi iliklerine
dek sömürülüyorsa bir Türk,
Ermeni ve Kürt işçisi de sö-
mürülüyor. Topraksız Zaza
köylüsü çok topraklı toprak
ağalarının zulmü altında
inim inim inliyorsa, toprak-
sız Kürt, Türk ve Ermeni
köylüleri de aynı zulmü gö-
rüyorlar, vs. Yani Zazaistan
devriminde hepimizin çıkarları
vardır, o halde bu mücadele
hepimizindir. Bu yalın gerçeği
görmemek için insanın ya saf, ya da

dar ulusçu bir perspektife
saplanıp kalmış olması gerekir.

Âma iş Kürdistan mücadelesine
gelince, yarı aydınlarımızın
göre maşallah ortaklık güllük
gülistanlık. Oysa Kürdistan'ın
öylesine kozmopolit bir yapısı
var ki... Kürtlerin yanı sıra,
Kürdistan'da Zazaların, Arapların,
Asurların, Türklerin, Goran
Zazalarının ve Yezidilerin
toplam nüfusu diyebiliriz ki,
Kürt nüfusundan daha çok.
Düşünün ki, bazı mıntıkalarda
Kürt nüfus hemen hemen hiç
yok gibi. Durum böyleyken bu
bileşim Kürdistan mücadelesinin
önünde bir engel teşkil etmiyor
da nüfusunun %90'ı Zaza olan
Zazaistan'da Zazaların yanı sıra
bir Türk, Kürt ve Ermeni nüfusun
bulunması Zazaistan devriminin
önünde bir engel olarak kitlelere
sunuluyor. Biraz ciddi olalım
baylar! Konuşurken, bizi dinleyenlerin
de kafalarının içinde bir beyin
taşımakta olduklarını unutmaya-
lalım.

Stockholm Kürt Konferansı'nın Ardından

15-17 Mart günleri arasında
Stockholm'da, İsveç Sendikalar
Birliği'nin eğitim merkezinde
toplanan Kürt Konferansı, Batılı
ülkelerin bölgemize bakışını ser-
gilemesi bakımından oldukça
ilginçti. Konferansın başından
sonuna dek batılıların bölgemize
ilişkin sürdürdükleri sömürgecilik
döneminden kalma politikaları
apaçık sergilendi, ve tartışıldı.
Bizce Konferans'ın sözü edilecek
en önemli yanı bu emperyalist
hegemonyaydı. Kürdistan
mücadelesine hiç katkısı
olmadı mı? Kuşkusuz bazı
kazanımlar olmuştur. Ama
açık yüreklilikle söylemek
gerekirse, bu kazanımlar
devede kulak örneğini aratacak
cinstendi.

Öncelikle, Konferans'ın her türlü
ön çalışmalarının Batılılar ve
onların şakşakçılarınınca
yapıldığını söylesek, konferansın
niteliği daha kolay anlaşılır. Batılı

ülkelerce Kürdistan'ın bağımsızlığı rafa kaldırılmıştı. Bu nedenle Konferans'ta da bu yollar tıkanmalıydı. Bu amaca yönelik olarak 20 batılı ülkeden ve bütün Kürt örgütlerinden temsilciler davet edildiği halde, bugün Kürdistan'ın bağımsızlık mücadelesinin simgesi durumuna gelmiş olan PKK'den tek bir temsilci bile davet edilmemişti. Ama şu var ki, Kürdistan Yurtsever Aydımlar Birliği'ni temsilen çağrılı bulunan delege, kürsüde PKK adına konuşmakta olduğunu ısrarla belirterek konuşmasına başlayınca, salonda herhangi bir itiraz da görülmedi.

Batılı delegeler sundukları bildirimlerde soruna ilişkin görüşlerini belirtirlerken, Kürt sorununu Ortadoğu sorununu genelinde değerlendirdiler. Hepsinin konuşmalarında gözlenen ortak yön de konuşmalarına yön veren sömürgeci dünya görüşüydü. Hepsi sorunun çözümünü batılıların müdahalesi çerçevesinde görüyor ve bunun koşullarını tartışıyorlardı. Örneğin, İngiliz yazarlarından David Mc Dowell açıkça sömürgeciliğin bir temsilcisi rolünde görüşlerini açıklarken, sempaticilerine karşı devrimci, Marksist-Leninist olarak geçinen Kürt politik örgütleri temsilcilerinin hiçbiri-nden ses çıkmadı. David

Mc Dowell'in Kürt ulusal sorununa ilişkin görüşleri şu cümlede somutlaşıyordu: "Kürtlerin kaderi, Batı'nın bölgeyi yeniden sömürgeleştirmek istemesine ya da Ortadoğu'nun yeniden yapılandırılarak, demokrasinin bir şans kazanmasına bağlıdır." Cümledeki ilk önerme gizlenmeyecek denli açık: Batılı ülkelerin Ortadoğu üzerindeki sömürgeci emelleri... İkinci önermede sözkonusu edilen "Ortadoğu'nun yeniden yapılandırılması"nın da Batılıların eliyle gerçekleştirilmesinin hesaplandığını anlamamak için de insanın oldukça saf olması gerekir.

Zaten daha sonraki konuşmacılardan Norveçli tarihçi Johan Galtug'un sözleri de diğer konuşmacıların konuşmalarını tamamlayıcı mahiyeteydi. Batılı temsilcilerin soruna bakış açısındaki çığdışıklıktan çok, bizce ilginç olan, salonun hemen hemen tamamını dolduran Kürtlerde karşı bir eleştirinin gelmemeyişiydi. Örneğin, Johan Galtug, "Arapların petrolü, bir BM üreticiler ve tüketiciler örgütü tarafından işletilmeli ve gelir bütün dünya devletleri arasında bölüşülmelidir." derken de salonda protesto mahiyetinde çit bile çıkmadı.

Kürt örgütleri temsilcilerine

gelince... PKK'nin dışındaki örgütler, Kürt sorununda sanki Batılıların onayını alabilmek üzere hazırlıklarını yapmışlardı. Kürdistan'ın bağımsızlık mücadelesi artık tarihe karışmıştı. Federe devlet, kısmi özerklik, kültürel özerklik gibi politik çözüm önerilerinin ötesine geçilemedi. Ve daha da ilginç, hemen hemen tüm temsilciler, Kürt ulusal sorununun, uluslararası konferanslar yoluyla çözümlenmesinden yanaydılar. Şu var ki, Kürtler de bu uluslararası konferanslara bir delegasyonla katılabilmelidiler. Böylece, sözde devrimci, Marksist-Leninist olduklarını iddia eden, Kürdistan'da ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesini hayata geçirmeye çalıştıklarını söyleyen Kürt örgütleri, Kürtlerin kaderini, kibarca, ve Batı ölçülerine göre uygarca bir şekilde ABD emperyaizmi ve Batılı kapitalist ülkelerinin ellerine teslim ediyorlardı. Haydi geçmiş olsun!

Yazışma:
Box 265
127 25 Skärholmen
SVEDEN

ZAZAİSTAN